

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Brno, Bílého 24, příspěvková organizace

Bílého 24/98, 602 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 485

Termín konání inspekce: 14. - 15. únor 2005

Čj.:	16-1015/05-11025
Signatura:	kl2ay115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní zařízení sdružuje mateřskou školu (dále MŠ) s kapacitou 70 dětí a školní jídelnu (výdejnu) s kapacitou 78 jídel. Zřizovatelem školy je statutární město Brno, MČ Brno-střed se sídlem Dominikánská 2, 601 69 Brno. Ve školním roce 2004/2005 je v MŠ zapsáno celkem 67 dětí (z toho sedm s nepravdělnou docházkou a dvě děti s odkladem školní docházky) ve věku od tří do sedmi let, které jsou rozděleny do tří věkově smíšených tříd. Dvě třídy mají celodenní provoz, jedna je polodenní. Výchovně-vzdělávací práce je realizována podle vlastního *Školního vzdělávacího programu*. Provoz MŠ je od 6:45 do 16:30 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky předškolního vzdělávání v MŠ ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Materiálně-technické podmínky předškolního vzdělávání v MŠ ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky předškolního vzdělávání v MŠ ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci v MŠ zajišťuje pět kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Jedna z nich má vysokoškolské vzdělání. Úvazky učitelek stanovila ředitelka účelně. Méně promyšleně rozvrhla jejich pracovní dobu, která se každý týden mění bez logické návaznosti na výchovně-vzdělávací práci a provoz jednotlivých tříd.

Organizace činnosti a provozu školy je přehledně stanovena v *Organizačním řádu*, který upravuje organizační strukturu a řízení školy, kompetence a povinnosti zaměstnanců, organizační i řídicí normy a způsob vedení povinné dokumentace. Pracovní povinnosti zaměstnanců jsou konkretizovány v jejich pracovních náplních.

Každodenní osobní kontakt ředitelky s pracovníky umožňuje oboustrannou komunikaci, rychlý a funkční přenos informací uvnitř školy.

Pedagogická rada plní svou funkci poradního orgánu ředitelky a je svolávána pravidelně v souladu s plánem činnosti. Ze zápisů z jednání je zřejmé, že často organizační a provozní záležitosti převažují nad pedagogickými. Dostatečná pozornost není věnována výměně poznatků z dalšího vzdělávání a jejich využití pro zkvalitňování práce všech pedagogických pracovníků. Zobecněním jevů zjištěných při kontrolní a hospitační činnosti, vyvozením závěrů pro další výchovně-vzdělávací práci, se pedagogická rada nezabývá.

Řízení školy je založeno na demokratických principech. Ředitelka má mezi zaměstnanci přirozenou autoritu. Pracovnice školy vede k odpovědnému plnění pracovních úkolů a poskytuje jim dostatečný prostor pro seberealizaci a uplatnění vlastní iniciativy.

Kontrolní a hospitační činnost je plánována a zahrnuje celý provoz školy. Kontrolu čistoty a pořádku ředitelka provádí průběžně a v případě nedostatků sjednává nápravu. Hospitační činnost probíhá v nízké frekvenci, není příliš systematická a cílevědomá. V hospitačních záznamech převažuje pozitivní hodnocení s obecnými závěry. Méně důsledně jsou učitelky upozorňovány na nedostatky týkající metod a forem práce, respektování didaktických zásad a materiální podpory realizovaných činností (což potvrdila i hospitační ředitelky, která proběhla v průběhu inspekce). Chybí rovněž kontrola přijatých opatření.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků není plánováno. Vychází více ze zaměření a zájmu učitelek, méně z reálných potřeb školy a současných trendů v předškolní výchově.

Ředitelka se vzdělává především v oblasti řízení školy. Přínos dalšího vzdělávání a uplatňování získaných poznatků v praxi cíleně nesleduje a nevyhodnocuje.

Pro motivaci a hodnocení pracovníků ředitelka zpracovala kritéria, která jsou všem známá. Tato kritéria mají obecný charakter a svou motivační funkci plní jen částečně. K systematickému sebehodnocení, které by ovlivňovalo profesní růst jednotlivců, pracovníci školy vedeny nejsou.

Personální podmínky MŠ umožňují realizaci vzdělávacího programu školy a jsou dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ se nachází ve starší třípodlažní vile (z roku 1935), na níž navazuje průměrně vybavená školní zahrada (se dvěma pískovišti a kovovými průlezkami). Výchovně-vzdělávací práce je realizována v menších třídách, v nichž probíhají veškeré činnosti, včetně stolování a odpočinku dětí. To mnohdy dětem nedovoluje pokračovat v nedokončených hrách a aktivitách. Děti ze dvou tříd využívají ke svým hrám i přilehlých chodeb, v nichž jsou umístěny hrací kouty a šatny. Toto uspořádání není z hlediska estetiky a hygieny prostředí příliš optimální. Vhodnější prostorové uspořádání má třída umístěná v přístavbě budovy, která je však malá. Všechny třídy jsou zařízeny starým, dosud funkčním nábytkem. Stolky a židličky mají všechny stejnou velikost, která nerespektuje rozdílnou výšku dětí. Každá třída má vlastní sociální zařízení, chybí přepážky mezi jednotlivými WC zajišťující dětem potřebnou intimitu.

MŠ je dobře vybavena hračkami, stavebnicemi, dětskou literaturou, tělovýchovným náradím a hudebními nástroji. Starý fond pomůcek je dle finančních možností pozvolna inovován. Hračky jsou umístěny v dosahu dětí, převážně však v uzavřených skříňkách, což vždy nevedlo k jejich plnému využívání a účinné motivaci dětí. Ve všech třídách je k dispozici radiomagnetofon, v jedné je pianino, ve dvou dalších elektronické varhany. Využívání hraček a pomůcek ředitelka sleduje zejména při orientačních vstupech do tříd. Pro oblast materiálně-technických podmínek školy zpracovala plán *Požadavky na předpokládané opravy a investice* bez jasně stanovení priorit a konkretizace jednotlivých kroků, což neumožňuje jeho účinné vyhodnocování.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání umožňují realizaci vzdělávacího programu školy a jsou dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Škola se dlouhodobě zabývá *Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání* (č. j. 14 132/01-22). Přesto do vlastního *Školního vzdělávacího programu* (ŠVP) pro školní rok 2004/2005 pouze překopírovala rámcové cíle, záměry a obsah předškolního vzdělávání, avšak nerozpracovala je na podmínky MŠ. Přiložila k nim koncepci školy, cíle i prostředky k jejich realizaci a měsíční témata vzdělávací činnosti na celý školní rok. Tato témata, která jsou zaměřena především na osobnostní výchovu dětí a nezdůrazňují rozumovou složku vzdělávání, vycházejí ze záměrů MŠ v předcházejících letech. Netvoří však integrovaný celek. Realizace vzdělávacího programu školy je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání. Naplňování ŠVP ředitelka kontroluje. S evaluačními pravidly a s vyhodnocováním vzdělávací činnosti však npracuje systematicky a účinně. Nemá tak dostatečný přehled o vyváženosti a realizaci ŠVP, na jehož základě by mohla přijímat

potřebná opatření a promítat je do dalšího plánování. Škola nabízí a kvalifikovaně zajišťuje prevenci vad výslovnosti.

MŠ vede povinnou dokumentaci a průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávací práce.

Stanovený režim dne odpovídá psychohygienickým zásadám, intervaly mezi podáváním jednotlivých jídel i délka pobytu venku jsou v něm dodržovány. Negativem z dlouhodobějšího hlediska je skutečnost, že se tento rytmus každý týden mění podle pracovní doby učitelek. V důsledku toho začíná i provoz jednotlivých tříd v každém týdnu jinak. Organizace pedagogického procesu respektuje sociální a emocionální potřeby dětí. Převaha spontánních aktivit uspokojuje u dětí jejich potřebu seberealizace. V průběhu dne se jednotlivé činnosti pravidelně střídají. Pohybové aktivity byly někdy nevhodně zařazeny ihned po jídle. Zavedený pitný režim nebyl dětmi v průběhu dne vždy využíván. Učitelky k pití připraveného nápoje příliš nevybízely. Děti, které byly zaujaty hrou, tak téměř nepily. Délka odpočinku po obědě byla pro nespící děti zbytečně dlouhá. Ty, které odcházely po obědě do kroužku keramiky, neměly možnost si odpočinout, což narušovalo jejich biorytmus.

Informační systém školy vůči rodičům je funkční. Komunikace mezi MŠ a rodinami dětí je přátelská. Při každodenním kontaktu s učitelkami, prostřednictvím nástěnek a při akcích školy získávají rodiče informace o svých dětech i o činnosti školy. V písemných dokumentech, s nimiž byli prokazatelně seznámeni, jsou stanovena jejich práva, provoz a režim MŠ, způsob nakládání s majetkem školy.

Průběh a výsledky vzdělávání

Spontánní činnosti

V měsíčních plánech, které si učitelky zpracovaly, byly cíle pro spontánní činnosti vhodně stanoveny. V bezprostřední přípravě a při realizaci těchto činností je však volily nepromyšleně a často nahodile. V souladu s koncepčními záměry školy se zaměřovaly především na rozvoj sociálních dovedností dětí. To se pozitivně promítlo do celkové úrovně her, jejichž rozvoji učitelky věnovaly velkou péči. Dětem umožňovaly volný výběr hraček i volbu činností. Respektovaly jejich osobnost, podněcovaly je k samostatným řečovým projevům a k vyjadřování prožitků. Podporovaly jejich experimentování a manipulaci s předměty. Vedly je ke vzájemné spolupráci, ohleduplnosti a toleranci, ale také k samostatnému řešení vzniklých situací a problémů, což se dařilo. Někdy však učitelky zasahovaly do her příliš, čímž omezovaly děti v jejich seberealizaci a samostatnosti. Společnou svačinou či frontálně organizovanou činností byly tyto aktivity ukončeny a to většinou ve stejném čase.

Prostory tříd svým vybavením do jisté míry limitovaly rozmanitost her. Zvláště v hracích koutech umístěných na chodbách, mimo dohled učitelky, někdy docházelo k určité stereotypnosti her. K motivaci a tvořivosti dětí příliš nepřispívalo umístění hraček a pomůcek v uzavřených skříních. Důsledkem toho bylo, že při hře byly využívány jen hračky, stavebnice a pomůcky umístěné na viditelném a snadno dostupném místě. Do určité míry to učitelky kompenzovaly svým podporujícím přístupem, neboť se dětem věnovaly, podněcovaly jejich představivost a přispívaly ke smysluplnosti realizovaných činností. K povzbuzování a motivaci dětí učitelky využívaly vždy pozitivní hodnocení, často s individuálním, věcným a konkrétním zdůvodňováním.

Úroveň spontánních činností byla velmi dobrá.

Řízené činnosti

Plánování a bezprostřední příprava řízených činností byly orientovány více na úkoly, které se vztahovaly k jednotlivým výchovným složkám, než na cíle směřující k naplňování kompetencí. Témata ŠVP, charakterizující spíše jednotlivé měsíce roku, nevedla k integrovanému obsahu vzdělávací práce. Děti měly možnost výběru mezi spontánními a řízenými aktivitami, které probíhaly frontálně i ve skupinách. Zapojovaly se do nich dobrovolně a dle zájmu. Většinou však učitelky dětem nabízely pouze jednu naplánovanou činnost. Chyběla diferenciací požadavků vzhledem k jejich rozdílným vývojovým a individuálním předpokladům, spolu se širší nabídkou činností. Požadavky kladené na starší děti často neodpovídaly jejich možnostem. V případě frontální řízené činnosti se někdy jednalo více o plnění pokynů učitelky, která přebírala aktivitu na úkor dětí, méně o jejich vlastní tvořivou práci. Děti tak měly méně příležitostí k samostatným řečovým projevům i možností se prosadit. Učitelky je vedly k samostatnosti při sebeobsluze, někdy jim zcela zbytečně pomáhaly a dělaly za ně práci, kterou by zvládly samy.

Motivace k řízeným činnostem se většinou více než na využití prožitků a emocí dětí, zaměřovala na vysvětlování postupů činností, technickou stránku prováděných aktivit, někdy na úkor experimentace a jejich vlastních objevů. Hodnocení dětských projevů bylo pozitivní. Učitelky posilovaly v dětech zážitky z úspěchu a podporovaly jejich sebedůvěru. K sebehodnocení je však nevedly.

Řízené činnosti měly dobrou úroveň.

Průběhové výsledky vzdělávání

Vzhledem k menším prostorovým možnostem tříd neposkytuje škola k pohybovému rozvoji dětí optimální podmínky. Jemnou motoriku dětí učitelky rozvíjely prostřednictvím výtvarných a pracovních činností, které jsou v programu školy bohatě zastoupeny. Sebeobslužné dovednosti dětí měly velmi dobrou úroveň. Důslednost chyběla při vyžadování hygienických návyků, které neměly děti dostatečně upevněné. Vzájemná komunikace a vztahy mezi dětmi byly kultivované. Děti se k sobě chovaly zdvořile, uměly přijímat různé sociální role, v rámci svým možností spolupracovaly a vzájemně si pomáhaly. Hovořily bez zábrán a s přiměřeným sebevědomím, měly dostatečnou slovní zásobu. Úroveň jejich řečových dovedností, představitivosti a fantazie byla velmi dobrá. Děti měly dostatek poznatků o životním prostředí, jejich myšlenkové operace a tvůrčí schopnosti odpovídaly věku. Celkově byly poznatky dětí na vysoké úrovni, což bylo dáno zejména jejich podnětným rodinným zázemím. Také úroveň dětských prací a výrobků byla velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávací činnosti měly celkově dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č. j. JMK 201/2002 OŠ ze dne 29. září 2003*
2. *Zřizovací listina pro mateřskou školu ze dne 8. listopadu 2000*
3. *Dodatek č. 1 ke zřizovací listině Mateřské školy Brno, Bílého 24 ze dne 19. prosince 2000*
4. *Dodatek č. 2 ke zřizovací listině Mateřské školy Brno, Bílého 24, příspěvkové organizace ze dne 8. 11. 2000 ze dne 27. dubna 2001*

5. *Dodatek č. 3 ke zřizovací listině Mateřské školy Brno, Bílého 24, příspěvkové organizace ze dne 8. 11. 2000 ze dne 10. dubna 2002*
6. *Dodatek č. 4 ke zřizovací listině Mateřské školy Brno, Bílého 24, příspěvkové organizace ze dne 8. 11. 2000 ze dne 15. prosince 2003*
7. *Dodatek č. 5 ke zřizovací listině Mateřské školy Brno, Bílého 24, příspěvkové organizace ze dne 8. 11. 2000 ze dne 6. září 2004*
8. *Zřizovací listina pro Mateřskou školu Brno, Bílého 24, příspěvkovou organizaci (úplné znění k 18. 4. 2001) ze dne 27. dubna 2001*
9. *Škol (MŠMT) V 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 30. září 2004*
10. *Požadavky na předpokládané opravy a investice - školní rok 2004/2005*
11. *Organizační řád s účinností od 1. ledna 2001*
12. *Rozpis pracovní doby učitelů - školní rok 2004/2005*
13. *Plán pedagogických porad - školní rok 2004/2005*
14. *Plán provozních porad - školní rok 2004/2005*
15. *Pracovní náplně zaměstnanců - školní rok 2004/2005*
16. *Personální dokumentace zaměstnanců působících v MŠ ve školním roce 2004/2005, včetně dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání*
17. *Pedagogické porady - zápisy z jednání ve školním roce 2004/2005*
18. *Provozní porady - zápisy z jednání ve školním roce 2004/2005*
19. *Povolení výjimky ředitelem školy podle § 4 odst. 8 a určení počtu dětí ve třídě podle § 3 odst. 4 vyhlášky č. 35/1992 Sb. , o mateřských školách ze dne 17. února 2004*
20. *Koncepce MŠ Bílého 24 (bez data)*
21. *Kritéria pro udělování nenárokových složek platu pedagogickým pracovním školní rok 2004/2005*
22. *Kontrolní činnost - plán pro školní rok 2004/2005*
23. *Hospitace - plán pro školní rok 2004/2005*
24. *Vnitřní řád - školní rok 2004/2005*
25. *Školní vzdělávací program Brno, Bílého 24, příspěvková organizace šk. rok 2004 - 2005*
26. *Prostředky evaluace (bez data)*
27. *Přehled výchovné práce ze všech tříd - školní rok 2004/2005*
28. *Výroční zpráva o činnosti školy ve šk. roce 2003/2004 ze dne 17. srpna 2004*
29. *Přehled o docházce ze všech tříd - školní rok 2004/2005*
30. *Rozhodnutí o zařazení dítěte do mateřské školy - školní rok 2004/2005*
31. *Evidenční list pro dítě v mateřské škole - školní rok 2004/2005*
32. *Inspekční zpráva, Čj. 123 074/00-11075, ze dne 10. dubna 2000*
33. *Záznamy o dětech - školní rok 2004/2005*
34. *Měsíční plány vzdělávací činnosti - školní rok 2004/2005*
35. *Podkladová dokumentace a hospitační záznamy ČŠI, dotazník pro ředitele před inspekcí*

ZÁVĚR

Kvalifikovaný pedagogický kolektiv, funkční organizační struktura a pružný informační systém uvnitř i vně školy přispívají k bezproblémovému chodu MŠ. Vztahy mezi pracovníky školy i rodiči dětí jsou vstřícné a partnerské. Méně promyšlený systém v metodické a kontrolní oblasti zpomaluje zavádění nových přístupů do výchovně-vzdělávací práce. Sebehodnocení, zobecňování poznatků z kontrolní a hospitační činnosti a jejich systematické využívání k rozvoji a zkvalitňování práce školy není dosud zavedeno.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují realizaci vzdělávacího programu, opatření ke zlepšení stavu v této oblasti, zejména v oblasti modernizace a doplňování fondu pomůcek, jsou přijímána jen pozvolna.

Pozitivním jevem v průběhu a výsledcích vzdělávací činnosti byla preference sociálního učení a převaha spontánního učení nad řízeným. Velmi vstřícná a povzbuzující atmosféra, která ve škole panuje, podporuje svobodu dětí a jejich samostatné rozhodování. Nedostatky byly zjištěny především v řízených činnostech, zejména v nižších nárocích, které MŠ kladla na nejstarší děti a v uplatňování tradičního modelu organizace činností v průběhu dne. Pozitivem bylo využití skupinové formy práce při činnostech výtvarně-pracovního charakteru. Větší prostor pro tvořivost, vzájemnou komunikaci a seberealizaci měly děti při spontánních aktivitách, které však vzhledem k pevně stanovenému režimu, nemohly vždy dokončit.

Od poslední inspekce nedošlo v kvalitě výchovně-vzdělávací činnosti k pozitivnímu posunu, vzhledem k tomu jsou celkově průběh a výsledky vzdělávací práce hodnoceny jako dobré.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Kališová	Hana Kališová v. r.
Člen týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	Eliška Vencálková v. r.

Ve Znojmě 4. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. března 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Magdalena Marušová, ředitelka školy

Marušová v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-04-07	12-1008/05/74-956
KÚJK	2005-04-07	12-1008/05/74-956

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.